

5

Postmodernisme

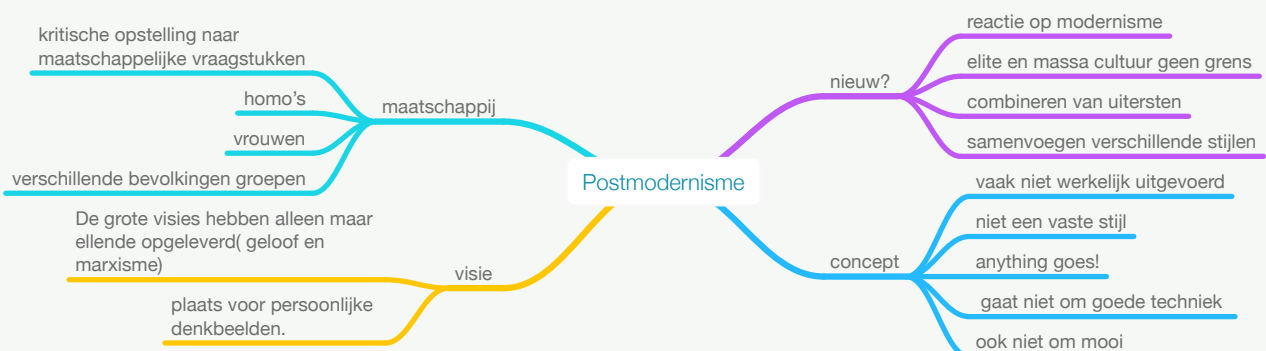
Postmoderne kunst

Het postmoderne in de kunsten komt als een reactie tegen het modernisme. De grens tussen de cultuur van de elite en de cultuur van de massa verdwijnt. De twee uitersten worden juist gecombineerd. De kunstenaar is niet meer iemand die originele kunstwerken maakt, hij is een bricoleur, iemand die verschillende elementen samenvoegt tot iets nieuws.

Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:

In het postmodernisme worden beelden uit de kunsthistorische traditie op grond van hun herkenbaarheid en daaraan verbonden associatieve mogelijkheden gebruikt. Dwingende interpretaties blijven daarbij achterwege.

Door het sterk associatieve karakter van Finlays beelden en de historische verwijzingen die deze bevatten, kan gesteld worden dat zijn werk een postmodern karakter heeft.

Architectuur na 1945

- mensvriendelijke
 - kleinschalige projecten
 - menselijkere architectuur
 - experimentele woningbouw

Organische architectuur

- organische vormgeving
- expressief
- bevordering welzijn mens
- milieuvriendelijk

Postmoderne architectuur

- menging verschillende stijlperiodes
- gevarieerd materiaal gebruik
- veel kleur
- veel versiering

Volgens Koolhaas leven we in een belevingsmaatschappij en daarmee zijn amusement, emotie en vrijetijdsbesteding belangrijke functies van de metropool geworden. Architectuur moet daarom meer zijn dan een functioneel onderkomen voor activiteiten; de vormgeving moet de beleving van de bezoeker op alle mogelijke manieren prikkelen.

High tech

- Technische vooruitgang centraal
- constructie bepaald vormgeving
- constructie duidelijk zichtbaar

Deconstructivisme

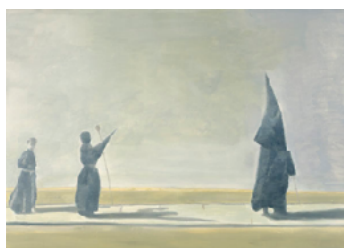
- tegen de constructie in gaan
- heldere open constructies
- chaotische vormgeving
- spelen met de wetten van de zwaartekracht
- veel verschillende materialen
- Assembleren

Schilderkunst

Ondanks nieuwe ontwikkelingen behoudt de traditionele schilderkunst een plaats in de kunsten. jaren 70 dood verklaart

- jaren 80 schilderkunst springlevend
- teruggrijpen naar traditionele technieken
- zowel figuratie als abstract naast elkaar
- conceptueel als surrealisme naast elkaar
- postmodernisme
 - anything goes

Schilderkunst

- hedendaagse schilderkunst
 - verschillende stijlen bestaan naast elkaar
 - persoonlijke beleving kunstenaar centraal
 - persoonlijke reflectie op maatschappelijke gebeurtenissen
 - straatkunst geaccepteerde kunstvorm.

Neue wilden

- neue wilden
 - het pure spontane schilderen
 - thema's
 - verleden
 - erotiek
 - dromen
 - angst
 - agressie
 - lak aan academische regels

Baselitz geeft met deze uitspraak aan dat hij probeert zijn onderwerpen abstract / met een grote afstand te benaderen (hij schildert daarom in Brückechor het onderwerp ondersteboven en/of beperkt, net als Mondriaan, zijn palet tot de kleuren rood, geel, blauw, zwart en wit).

- Baselitz probeert met deze uitspraak te onderstrepen dat hij zich in zijn schilderkunst niet bezighoudt met het uitdrukken van zijn emoties, maar met formele, schilderkunstige kwesties.
- Baselitz (die te boek staat als neo-expressionist) probeert zich door deze 'extreme' vergelijking te verzetten tegen het leggen van al te sterke relaties tussen zijn kunst en het expressionisme en/of expressie.

- Baselitz benadrukt/overdrijft (meer dan Kirchner) de eenvoud en/of 'het primitieve karakter' en/of de formele eigenschappen van primitieve sculpturen 1
- kenmerk van Baselitz sculptuur (een van de volgende): 1
 - zeer grof en/of zeer ruw bewerkt (minder verfijnd dan dat van Kirchner)
 - onlogische/vreemde anatomische vormen (die voortkomen uit de vorm van het houtblok, zoals de arm die op de borst geplakt lijkt)
 - een beperkte driedimensionaliteit

Lüpertz combineert (anders dan Baselitz en Kirchner) het 'primitieve' met klassieke elementen 1 kenmerk van Lüpertz sculptuur (een van de volgende): 1

- ogenschijnlijk ruw gehakt en 'primitief' beschilderd, maar in feite vervaardigd van ('klassiek') brons
- een klassieke pose / een 'klassieke' driedimensionaliteit
- de titel verwijst naar een kenmerk van de klassieke

beeldhouwkunst / heeft een 'klassiek' thema (terwijl Kirchner met 'de dans' voor een 'primitief' thema kiest)

Graffitikunst

Straatkunst wordt geaccepteerd als kunstvorm.
veelal illegaal uitgevoerd.
tag (geschilderde initialen).
pieces (zijn stripachtige tekeningen).

Beeldhouwkunst

- figuratieve beeldhouwkunst
 - expressief
 - onrealistische proporties en vormen

Organische/abstracte Beeldhouwkunst

- Abstrahering
- Organische vormen
- Inspiratie uit primitieve kunst
- archetypen, oervormen symbolen.

Kinetische kunst

- beweging
- abstract

Minimal art

- geometrische vormen
- abstract
 - geen speciale boodschap
 - geen associatie
 - geen diepere intellectuele

Land art

- natuur als beeldend materiaal
- het concept staat centraal
- kunstwerk vastleggen met foto, film, tekening
- twee verschillende manieren
 - vervormen
 - afgraven
 - weghakken
 - toevoegen
 - staalplaten
 - plastic

Kunst in de openbare ruimte

- Kunst in opdracht
- Monumentale werken
- symbolisch

twee van de volgende:

- Tiravanija's kunstwerken zijn alleen tijdelijk en plaatselijk aanwezig en/of het zijn geen blijvende objecten, daardoor is zijn werk onmogelijk te verhandelen.
- Tiravanija's kunstwerken zijn sociale processen / ontstaan door de interactie tussen mensen, dit maakt het werk ingewikkeld voor de handel.
- In Tiravanija's kunst speelt esthetiek / het uiterlijk van het werk geen / in mindere mate een rol, dit maakt het werk minder aantrekkelijk voor de handel.

Deze tentoonstelling stelt sociale samenkomst en/of uitwisseling van gedachten centraal door middel van groepsrondleidingen.

- Deze tentoonstelling is conceptueel van karakter: meer in verbeelding en idee dan materieel aanwezig.
- Deze tentoonstelling legt nadruk op het tijdelijke / procesmatige karakter van zijn werken; de eerdere werken "bestaan niet meer" maar moeten worden opgeroepen door beschrijvingen van hoe het geweest is.
- De rondleider is een (g)host; een gastheer die ook 'spook' is: het idee / het immateriële staat centraal.

– De nieuwe kunstvorm 'performance' is een radicale verandering ten opzichte van de traditionele kunstvormen (schilderen en tekenen), en legt sterke nadruk op het immateriële aspect van het kunstwerk.

– De nieuwe kunstvorm 'performance' is een radicale verandering ten opzichte van de traditionele kunstvormen (schilderen en tekenen).

De performance speelt zich af in de werkelijkheid, terwijl de traditionele kunstvormen vaak leunen op het oproepen van een illusie.

Twee van de volgende manieren:

– Het kunstwerk is een performance of gebeurtenis die als een op zichzelf staand kunstwerk moet worden gezien en slechts als foto / documentatie bewaard kan worden (immaterieel kunstwerk)

– Het object (de constructie van papieren schermen, doorkliefd door de kunstenaar) blijft als getuigenis / overblijfsel van de performance achter en is een op zichzelf staand kunstwerk (materieel kunstwerk)

Textiel

Tijdens de jaren zestig van de vorige eeuw vindt er in de Europese textielkunst een heroriëntatie op materiaal en techniek plaats. De naar Amerika gevluchte Bauhaus leden oefenen daarbij een belangrijke invloed uit. De ontwikkelingen in de textielkunst leiden ertoe dat de textielkunst steeds ruimtelijker wordt.

In monumentale ruimtelijke objecten zijn materiaal, structuur en textuur de belangrijkste uitgangspunten.

Textiel

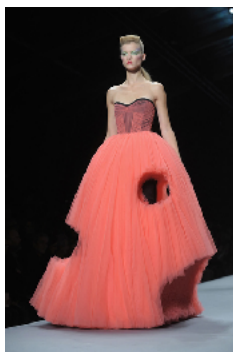

- invloed gevluchte Bauhaus leden
 - uitgangspunten
 - materiaal
 - structuur
 - textuur
 - eigenschappen
 - vervormbaarheid
 - soepelheid

Hedendaagse modevormgeving

In de jaren zestig van de vorige eeuw is er een verschuiving zichtbaar in de mode wereld. De ontwerpers zijn niet alleen maar gericht op het maken van kledingstukken, ze richten zich meer op de concepten achter het ontwerpen. De grens tussen mode en kunst vervaagt. Mode wordt een nieuwe uitingsvorm voor concepten en politieke idealen.

Hedendaagse modevormgeving

- uitingsvorm
 - vervaging grens moe /kunst
 - concepten/politieke idealen
- japan
 - niet het menselijk lichaam
 - uitgangspunt is de stof
 - kledingstukken lijken op sculpturen
- mode shows worden performances

Conceptuele Kunst

Kunstenaars gaan de grenzen van de kunst opzoeken. Kunstenaars laten hun ideeën aan de buitenwereld zien door middel van publicaties in tijdschriften. Steeds meer kunstenaars komen tot de overtuiging dat het concept (ontwerp, plan of idee) belangrijker is dan de uiteindelijke uitvoering ervan. Deze kunstvorm wordt conceptuele kunst genoemd.

Conceptuele Kunst

- grenzen van de kunst opzoeken
- concept belangrijker dan uitvoering
- uitwerking concept vaak niet door kunstenaar
- idee kan ook niet worden uitgevoerd
- presentatie via foto film of tekst
- woorden nemen een belangrijke plaats

Happening

- gebeurtenis waarin kunstenaar lijnen uit zet
- verloop afhankelijk van de omstandigheden
- reacties publiek deel kunstwerk
- publiek is noodzakelijk

Fluxus

- gewone leven en publiek met kunst
- performance
 - een reeks van tevoren bepaalde handelingen
- publiek heeft geen invloed op het verloop
- kunstenaar en handeling zijn kunstwerk
- registratie van de performance is geen kunstwerk (foto, film)

Body Art

- gebruikt lichaam om ideeën gestalte te geven
- handelingen worden vastgelegd met film of foto.

Environment

- beïnvloed door Kurt Schwitters
- ruimte waarin objecten staan opgesteld
- je staat in het kunstwerk

In dit werk speelt Sherman met het idee/concept van identiteit. Ze fotografeert zichzelf telkens in een andere (stereotype) rol / identiteit (bijvoorbeeld huisvrouw of glamourgirl).

– In dit werk speelt Sherman met het idee/concept van documentaire fotografie. Het is een serie van zwart-wit foto's waarin ze (met de zelfontspanner) stelselmatig zichzelf vastlegt.

– In dit werk speelt Sherman met het idee/concept van kunstgeschiedenis / indeling in kunsthistorische stijlen. Ze refereert met haar titels en/of het werken in series aan Minimal Art en Concept Art.

Een conceptueel ontwerp staat in dienst van het uitdrukken van een mening, commentaar of idee. Zowel Ambimorphous als Between gaat over verschillen tussen culturen en daarmee tracht Chalayan het idee over te brengen dat de waardering van 'mode' cultureel bepaald is.

– Een conceptueel ontwerp voldoet niet altijd direct aan de eisen van draagbaarheid en verkoopbaarheid. Voor Between geldt dat er niet wordt voldaan aan deze eisen, want het openbaar dragen van sommige ontwerpen uit deze collectie is bij wet verboden en/of sommige ontwerpen staan ver af van sociale conventies over wat 'gekleed zijn' is en/of sommige ontwerpen bieden weinig comfort.

– Bij een conceptueel ontwerp worden het uitgangspunt en de te volgen (systematische) werkwijze vaak van tevoren geformuleerd. In Ambimorphous is er sprake van een vast uitgangspunt, een traditioneel Turks kostuum. Van dit kostuum is steeds minder te zien en er komt steeds meer zwarte haute couture bij. Dit leidt tot verschillende tussenvormen en tot verschillende eindresultaten.

Toegepaste vormgeving

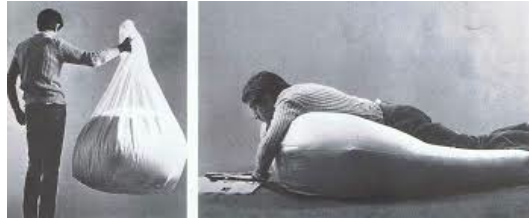
Door de opkomst van de massaproductie en het gebruik van nieuwe materialen, zoals kunststof en bakeliet kunnen prijzen van diverser gebruiksvoorwerpen laag gehouden worden. Om het product ingang te vinden bij een groot publiek streven ontwerpers ernaar diverse goederen aantrekkelijk te maken door middel van vormgeving.

- opkomst massaproductie
- aantrekkelijk maken voor groot publiek
- belangrijke aspecten
 - gebruiksvriendelijkheid
 - uitstraling
 - materiaal kosten
 - productie proces

- Pioniers
 - Dieter Rams
 - Braun
 - Jonathan Ive
 - Apple
 - Philip Starck
- verheven tot kunst
 - in musea

Meubelvormgeving

- jaren 60
 - hang naar individualiteit
 - alternatieve opvattingen
 - anti design
 - zitzak
 - zit kuil
 - ligweide

- Memphis groep
 - afzetten tegen strakke Bauhaus vormgeving
- verzet tegen massaproductie
- duidelijke stijl
 - vreemde combi van goedkope en dure materialen
 - fel kleurgebruik
- inspiratie
 - Afrikaanse kunst
 - oosterse motieven
 - het exotische
- postmodernisme

- jaren 90
 - Dutch design
 - idee staat centraal niet functionaliteit
 - Piet Jan Hein Eek
 - afval materiaal
 - reactie op heersend ideaal perfectie

Grafisch ontwerp

- grafisch ontwerp
 - voorbeelden
 - verpakkingen
 - tijdschriften
 - cd hoesjes
 - posters
 - Esthetische uitstraling van communicatie middelen
 - creëert imago opdrachtgever
 - design police
 - iconografische stijl
 - gestileerd
 - cartoonachtig

Nieuwe Media

Eind jaren 60 krijgen fotografie en video de status van een zelfstandige kunstvorm. De media zijn niet slechts hulpmiddel tijdens het beeldend proces, maar leveren volwaardige artistieke eindproducten op.

- fotografie, video, en digitale kunst worden autonome kunstvormen
- Nieuwe media zijn sterk gekoppeld aan realiteit
- stelt de toeschouwer de vraag wat is echt

Fotografie

- vaak maatschappij kritisch
- met elementen uit de schilderkunst
- Vervreemding

- documentaire fotografie
 - verslaglegging

- kunst fotografie
 - subjectieve esthetische beleving

Nick Ut - AP

- journalistieke fotografie
 - objectieve weergave

Videokunst

- speelt met verwachting toeschouwer
- vervreemdend
- kritisch op huidige beeldmaatschappij

Digitale Kunst

- Digitale kunst
 - Kritische reflectie op ontw maatschappij
 - onderzoek naar nieuwe mogelijkheden